

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за Директива на Съвета за определяне на правилата относно корпоративното данъчно облагане на значително цифрово присъствие“

[COM(2018) 147 final — 2018/0072 (CNS)]

„Предложение за Директива на Съвета относно общата система на данък върху цифровите услуги, начисляван върху приходите от предоставянето на някои цифрови услуги“

[COM(2018) 148 final — 2018/0073 (CNS)]

(2018/C 367/14)

Докладчик: **Krister ANDERSSON**

Съдокладчик: **Petru Sorin DANDEA**

Консултация	Съвет на Европейския съюз, 11.4.2018 г.
Правно основание	Член 113 и член 115 от Договора за функционирането на Европейския съюз
Компетентна секция	„Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“
Приемане от секцията	27.6.2018 г.
Приемане на пленарна сесия	12.7.2018 г.
Пленарна сесия №	536
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	175/6/3

1. Заключение и препоръки

1.1. ЕИСК приветства факта, че Комисията предприема инициативи, свързани с цифровия данък, което дава нов импулс на международните обсъждания, като онагледява начина, по който могат да бъдат преобразувани действащите данъчни принципи.

1.2. ЕИСК счита, че цялата икономика трябва да се цифровизира и също като Комисията е твърдо убеден, че в крайна сметка решението трябва да се вземе на световно равнище, за да се извлекат ползите от глобализацията, като се прилагат подходящо управление и подходящи правила на световно равнище. Поради това ЕИСК приветства тясното сътрудничество между Комисията, държавите членки и ОИСР в подкрепа на разработването на международно решение.

1.3. ЕИСК счита за много важно в диалог с търговските партньори да бъдат разработени нови принципи относно начина за отнасяне на корпоративни печалби към държава от ЕС и тяхното облагане, с цел да се избегне нарастване на напрежението, свързано с търговията и данъците, между основни икономически участници в света. ЕИСК подчертава необходимостта от справедливи решения въз основа на консенсус.

1.4. ЕИСК счита, че оценката на въздействието следва да бъде допълнена от анализ на въздействието на временната мярка върху инвестициите, стартиращите предприятия, работните места и растежа. Необходимо е също да се покаже как предложението ще засегне МСП.

1.5. С предложената от Комисията временна мярка за облагане на някои цифрови услуги не се облагат корпоративните печалби, а оборотът. ЕИСК подчертава, че този подход е различен от глобалната система за корпоративно данъчно облагане, която се основава на облагането на печалбите, но признава, че за цифровите дружества, които нямат физическо присъствие, държавата на извършване на продажби няма да получава корпоративни данъци върху печалбата.

1.6. ЕИСК изразява загриженост, че подобна промяна на данъчното облагане ще бъде от полза за по-големите икономики с много потребители за сметка на по-малките изнасящи икономики. ЕИСК подчертава, че всяко решение, независимо дали в краткосрочен, или по-дългосрочен план, за данъчното облагане на цифровите бизнес модели трябва да води до справедливи и еднакви икономически резултати за всички икономики в ЕС.

1.7. При оценката на ефективното равнище на данъчно облагане на цифровия сектор ЕИСК подчертава необходимостта да бъдат отчетени промените в данъчните кодекси в бъдеще поради текущото прилагане на правилата за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби, и по-конкретно да бъде взето под внимание значително нарасналото равнище на данъчно облагане в САЩ на американски цифрови фирми, осъществяващи дейност в ЕС, поради промените в данъчния кодекс на САЩ.

1.8. ЕИСК отбелязва, че няма клауза за изтичане на срока на действие или друг механизъм, които да гарантират, че временната данъчна мярка ще бъде оттеглена, когато бъде намерено по-дългосрочно решение. ЕИСК решително насърчава Съвета да разработи такива правила, ако евентуално се въведе временната мярка.

1.9. ЕИСК подчертава, че предложението за прилагане на данък върху оборота постави началото на интензивни разисквания на международно равнище, което беше една от целите на инициативата. Сега Европа трябва да излезе с обща позиция в обсъжданията, които са в ход в ОИСР.

2. Въведение и контекст

2.1. Със своето съобщение, озаглавено „*Време е да установим стандарт за модерно, справедливо и ефективно данъчно облагане на цифровата икономика*“, публикувано на 21 март 2018 г., Комисията представи своя законодателен пакет за хармонизирана реформа на правилата на ЕС за корпоративно данъчно облагане на цифрови дейности. Пакетът съдържа две директиви на Съвета, придружени от препоръка с незадължителен характер във връзка с корпоративното данъчно облагане на значително цифрово присъствие.

2.2. По-специално Комисията предлага две нови директиви: i) дългосрочно предложение за създаване на правила и разпоредби за „цифрово присъствие“⁽¹⁾, чиято цел е да реформира правилата за корпоративно данъчно облагане, така че печалбите да се регистрират и облагат там, където предприятията имат значително взаимодействие с потребителите посредством цифрови канали, а не там, където реализират своите печалби; ii) краткосрочно предложение за временен данък върху оборота във връзка с предоставянето на някои видове цифрови услуги⁽²⁾. Единният пазар на ЕС се нуждае от стабилна данъчна рамка, която да е в крак с цифровите бизнес модели. Това следва да стимулира иновациите чрез осигуряване на стабилна среда за инвестиции на предприятията и предоставяне на възможност за тяхното разрастване. Дружествата, занимаващи се с цифрови услуги, като всички други дружества трябва да допринасят за публичните финанси и да споделят данъчната тежест, необходима за финансирането на обществени услуги⁽³⁾.

2.3. По-специално в дългосрочното предложение се определят правила за установяване на облагаема връзка за цифровите предприятия, които развиват презгранична дейност, при нефизическо търговско присъствие, както и принципи за отнасяне на печалба към цифрова стопанска дейност, които биха обхванали по-добре създаването на стойност от цифровите предприятия. Тези мерки биха се прилагали за дружества, които отговарят на един от следните критерии: i) праг, надвишаващ 7 милиона евро годишни приходи в една държава членка; ii) над 100 000 потребители в една държава членка в рамките на една данъчна година; или iii) повече от 3 000 делови договора за цифрови услуги, сключени между дружеството и бизнес потребителите в рамките на една данъчна година.

2.4. При краткосрочното предложение временният данък върху оборота би се прилагал като непряк данък за дейности, чиито приходи са получени: i) от продажбата на рекламно пространство в интернет; ii) от цифрови посреднически дейности, които позволяват на потребителите да си взаимодействат с други потребители и могат да улеснят продажбата на стоки и услуги помежду им; и iii) от продажбата на данни, генерирани от предоставена от потребителите информация. Този данък ще се прилага само за дружествата с общи годишни приходи от цял свят от 750 милиона евро и 50 милиона евро в рамките на ЕС за всяка година. Ако се прилага ставка в размер на 3 %, се очаква приходите за държавите членки да възлязат на 5 милиарда евро годишно.

2.5. Предложението на Комисията е да се съчетаят новите директиви и измененията на общата консолидирана основа за облагане с корпоративен данък (ОКООКД), като се гарантира, че в системите за корпоративно данъчно облагане на държавите членки и в предлаганата ОКООКД ще има правила за намиране на решение на предизвикателството пред данъчното облагане на цифровата икономика⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ COM(2018) 147 final.

⁽²⁾ COM(2018) 148 final.

⁽³⁾ COM(2018) 146 final.

⁽⁴⁾ COM(2018) 146 final. За допълнителна информация вж. ОВ С 434, 15.12.2017 г., стр. 58, <https://www.eesc.europa.eu/bg/node/53903>

2.6. В по-дългосрочна перспектива Комисията е твърдо убедена, че решението трябва да се вземе на световно равнище, и работи тясно с Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в подкрепа на разработването на международно решение в съответствие с междинния доклад на ОИСР относно данъчното облагане на цифровата икономика, публикуван на 16 март 2018 г.

3. Общи бележки

3.1. ЕИСК счита, че цялата икономика трябва да бъде цифровизирана. Предвид бързото развитие на бизнес моделите, по-специално в областта на цифровите услуги, от изключителна важност е да развием и нашите данъчни системи. Цифровата икономика надхвърля националните граници и все повече се признава необходимостта от нова данъчна рамка, която да е в крак с цифровите бизнес модели.

3.2. Също като Комисията ЕИСК е твърдо убеден, че в крайна сметка решението трябва да се вземе на световно равнище, за да се извлекат ползите от глобализацията, като се прилагат подходящо управление и подходящи правила на световно равнище. Поради това ЕИСК приветства тясното сътрудничество между Комисията, държавите членки и ОИСР в подкрепа на разработването на международно решение.

3.3. Успоредно с обсъжданията на международно равнище и в продължение на публикуваното през септември 2017 г. съобщение⁽⁵⁾ сега Комисията предлага решения на равнището на ЕС. Както Комисията посочва⁽⁶⁾, те ще послужат като нов импулс за международните обсъждания, тъй като предоставят нагледен пример как принципите, които се разискват на международно равнище, могат да бъдат претворени в модерна, справедлива, ефикасна и пригодена за цифровизираната икономика уредба на корпоративното данъчно облагане.

3.4. ЕИСК счита, че осигуряването на еднакви условия на конкуренция за всички в областта на корпоративното данъчно облагане е изключително важно. През последните години беше установено, че отделни дружества са се възползвали от специфични данъчни правила в някои държави членки, за да намалят своите ефективни данъчни ставки почти до нула. Липсата на прозрачност е допринесла за този резултат. Някои от случаите са свързани с мултинационални дружества, осъществяващи активна дейност в областта на цифровите услуги. Ето защо Комитетът споделя стремежа на Комисията да продължи усилията си срещу агресивното данъчно планиране и непрозрачността от страна на държавите членки, с цел да се гарантира еднакво третиране на фирмите и да се насърчава европейската конкурентоспособност.

3.5. ЕИСК приветства факта, че Комисията предприема инициативи, свързани с цифровия данък, което дава нов импулс на международните обсъждания, като онагледява начина, по който могат да бъдат преобразувани действащите данъчни принципи. Предложението за прилагане на данък върху оборота постави началото на интензивни разисквания на международно равнище, което беше една от целите на инициативата. Сега Европа трябва да излезе с обща позиция в обсъжданията, които са в ход в ОИСР.

3.6. ЕИСК изразява съгласие с Комисията, че всяко решение, което се предлага на равнището на ЕС, трябва да бъде съобразено с глобалното измерение на съответния въпрос, и също като Комисията признава, че „с настоящите предложения Комисията ще даде своя принос за формирането на решение въз основа на консенсус, което ОИСР възнамерява да постигне до 2020 г. Те са пример как да бъдат приведени в действие принципите, които се обсъждат на международно равнище“⁽⁷⁾.

3.7. Много е важно в диалог с търговските партньори да бъдат разработени нови принципи относно начина за отнасяне на корпоративни печалби към държава от ЕС и тяхното облагане, с цел да се избегне нарастване на напрежението, свързано с търговията и данъците, между основни икономически участници в света. ЕИСК подчертава необходимостта от справедливи решения въз основа на консенсус.

3.8. Настоящите системи за корпоративно данъчно облагане в света се основават на начисляването на корпоративната печалба, относима към всяка съответна юрисдикция. Данъчното облагане следва да се базира на това къде се създава стойността. Предвид трудностите да се каже къде във веригата за създаване на стойност се появява печалбата, съществува необходимост да бъдат намерени универсални принципи за начина за преценка на мястото, където се създава стойност. Подобни правила са създадени в рамките на цялостната работа на ОИСР, с които се формулират данъчни принципи и определения за начина на определяне на цената на стоки и услуги (правила за трансферно ценообразуване) за дружества в рамките на дадена група от предприятия.

⁽⁵⁾ COM(2017) 547 final.

⁽⁶⁾ COM(2018) 146 final, стр. 5

⁽⁷⁾ COM(2018) 146 final, стр. 6.

3.9. ЕИСК счита, че от време на време е необходимо международните данъчни правила да се преразглеждат, тъй като бизнес моделите се развиват. Съвсем наскоро действащите правила бяха преразгледани във връзка със споразумението относно борбата със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби⁽⁸⁾. Понастоящем се прилагат новите правила и определения. Очаква се те значително да намалят възможността за агресивно данъчно планиране и свиване на данъчните основи⁽⁹⁾.

3.10. Важно е другите процеси в сферата на корпоративните данъци да съответстват на вече реализираните постижения в борбата със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби. Един от принципите на борбата със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби е разпределянето на печалби в държавите в съответствие с мястото на създаване на стойност.

3.11. ЕИСК би искал да подчертае необходимостта от подходящи оценки на въздействието. ЕИСК счита, че оценката на въздействието не е достатъчно всеобхватна. Комисията не е анализирала въздействието, което временната мярка ще окаже върху инвестициите, стартиращите предприятия, работните места и растежа. Оценката на въздействието не показва и как предложенията ще засегнат МСП.

3.12. Също така е необходимо да се анализира въздействието върху приходите на по-малките и по-големите икономики, както и ефектът в резултат от мерките, които се осъществяват наред с борбата със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби в различните държави, и от данъчната реформа в САЩ.

3.13. ЕИСК изразява загриженост, че при отрицателните каскадни ефекти, които Комисията ясно признава, с облагането на оборота може да се навреди на развитието на цифровите услуги и по-специално на стартиращите предприятия. Каскадният ефект възниква, когато услугите са продадени няколко пъти и всеки път са данъчно обложени.

3.14. ЕИСК счита, че следва да се увеличи таванът от 7 милиона евро за създаване на място на стопанска дейност, от който ще се прилага новият режим. Би било за предпочитане дебатите в Съвета да доведат до резултат, който няма да доведе до възпрепятстване на цифровизацията, а до по-добро функциониране на единния пазар. При оценката на ефективното равнище на данъчно облагане на цифровия сектор ЕИСК подчертава необходимостта да бъдат отчетени промените в данъчните кодекси в бъдеще поради текущото прилагане на правилата за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби и по-конкретно да бъде взето под внимание значително нарасналото равнище на данъчно облагане в САЩ на американски цифрови фирми, осъществяващи дейност в ЕС, поради промените в данъчния кодекс на САЩ⁽¹⁰⁾.

3.15. Облагането на оборота вместо печалбата и облагането с данък там, където се извършват продажбите, вместо там, където се създава стойност, представляват съществена промяна на действащите принципи на данъчно облагане. ЕИСК изразява загриженост, че подобна промяна на данъчното облагане ще бъде от полза за по-големите икономики с много потребители за сметка на по-малките изнасящи икономики. ЕИСК подчертава, че всяко решение, независимо дали в краткосрочен, или по-дългосрочен план, за данъчното облагане на цифровите бизнес модели трябва да води до справедливи и еднакви икономически резултати за всички икономики в ЕС.

3.16. Предложената временна мярка означава, че ще се облагат дори нерентабилни предприятия. ЕИСК подчертава, че настоящата глобална система за корпоративно данъчно облагане се основава на облагането на печалбите, но признава, че за цифровите дружества, които нямат физическо присъствие, държавата на извършване на продажби няма да получава корпоративни данъци върху печалбата.

3.17. ЕИСК отбелязва, че няма клауза за изтичане на срока на действие или друг механизъм, които да гарантират, че временната данъчна мярка ще бъде оттеглена, когато бъде намерено по-дългосрочно решение. ЕИСК решително наставлява Съвета да разработи такива правила, ако евентуално се въведе временната мярка.

4. Конкретни бележки

4.1. Фиксираната ставка от 3 %, един от елементите, определени от Европейската комисия, може да се разглежда само като ориентировъчна. Необходимо е да се направи оценка на ситуацията. Освен това би могло да се предвиди известна гъвкавост на данъка, за да се отчете данъчният капацитет на всеки данъчнозадължен субект.

4.2. Липсата на облекчения за трансгранични печалби и загуби и големият брой трансферни ценообразувания и спорове в ЕС относно присъствието често водят до двойно данъчно облагане на международно равнище, като по този начин представляват значителни бариери пред единния пазар. Въвеждането на данък върху оборота за цифрови услуги, който не би могъл да се приспада от данъци върху доходите в други държави, допълнително ще увеличи двойното данъчно облагане, като по този начин се добавя още една бариера пред единния пазар. ЕИСК счита, че е важно да се избягва въвеждането на мерки, които биха довели до каквато и да е форма на двойно данъчно облагане.

⁽⁸⁾ ОИСП, 2015 г.

⁽⁹⁾ Според данните на Комисията прехвърлянето на корпоративни печалби и свиването на данъчната основа от дружества в ЕС възлиза на 50—70 млрд. евро, което се равнява на 4 % от БВП (СОМ(2018) 81 final).

⁽¹⁰⁾ „Закон за намаляване на данъците и за работните места“, 22 декември 2017 г.

4.3. Методът на ОИСП за създаване на определение за присъствие е динамична процедура, при която промените в принципа бяха приети в световен мащаб. Отклонението от тази процедура чрез предлагане на едностранно определение води до нарастване на сложността на международната данъчна система, както и до по-голяма несигурност за инвеститорите. Дори и в малко вероятния случай, при който ОИСП приеме същото определение в очаквания си окончателен доклад относно цифровата икономика през 2020 г., не след дълго двете системи ще се отклонят ⁽¹¹⁾.

4.4. ЕИСК изразява загриженост относно това броят на потребителите на цифрови услуги да служи като критерий за облагаема връзка. Броят щраквания на даден уебсайт лесно може да се манипулира и съществува риск дружествата да изгубят контрол върху това в коя юрисдикция се счита, че осъществяват дейност.

Брюксел, 12 юли 2018 година.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Luca JAHIER

⁽¹¹⁾ Причината за това е, че приетото от ЕС чрез директива определение за присъствие ще се развие посредством решения на Съда на ЕС, докато определението на ОИСП, което се прилага в останалия свят, ще се развие чрез международен консенсус, изразен от ОИСП чрез неговите непрекъснати преразглеждания.